47ste jaar. — Nr 1. Dinsdag 2 Januari 1900.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT:
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooral betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: **1** fr. den drukregel.

De personen die den *Postrijder* niet regelmatig zouden ontvangen, worden verzocht ons er onmiddelijk kennis van te geven.

Voor den Paus.

Inschrijving, geopend door den Bond der Katholieke Dagbladschrijvers van België:

BEDRAG DER 3 EERSTE LIJSTEN:
Fr. 19.605.40.

De giften kunnen gezonder worden aan het bureel van den *Postrijder* of aan Mr L. Mallié, Bergstraat, 52, Brussel.

TONGEREN, DEN 2e JANUARI 1900.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

HERDEREN. — In den loop van aanstaanden zomer zal hier een festival worden ingericht. Dank aan den kantonalen bond van Sichen-Sussen-Bolré waarvan het muziek van Herderen zich zal aansluiten en dank aan het gemakkelijk verkeer per tram, is men zeker van lukken.

VLIJTINGEN. — Toekomende zomer zal de harmonie alhier haar 50-jarig bestaan herdenken, door een groot festival.

CANNE. — M. Martin Straetmans, doktor in de wijsbegeerte en letterkunde, komt professor benoemd te worden aan de Staatsmiddelbare school te Rœulx.

PEER. — Stoute dieven hebben den offerblok van O. L. V. van VII Weeën onder den toren opengebroken; denkelijk zijn zij in hun werk verrast geworden want zij hebben 1 fr. en eenige centiemen in steek gelaten. Dezen offerblok is al dikwijls bestolen geworden.

MAESEYCK. — Een geschil tusschen Holland en België, aangaande de Maasbrug te Maeseyck. — Er dreigt tusschen België en Holland een geschil te ontstaan opzichtens de Maasbrug te Maeseyck.

Belangrijke werken, op 85,000 frank geschat, zouden omtrent deze brug moeten uitgevoerd worden, om de scheepsvaart, aldaar schier onmogelijk geworden, te vergemakkelijken.

Daar deze werken Holland zoowel als België aanbelangen, had ons gouvernement zich tot het Hollandsch Staatsbestuur van den Haag gewend voor eene geldelijke tusschenkomst.

Men had verzekerd, dat deze tusschenkomst geen twijfel liet.

Doch, in den loop der verledene week heeft de 2e Kamer in Holland de subsidie, met dat doel voorgesteld, verworpen, bewerende dat volgens de overeenkomst van 1886, het Belgisch Bestuur zich verbonden had de brug te bouwen en te onderhouden.

Deze overeenkomst bestaat inderdaad; maar er is hier geen spraak van onderhoud der brug, maar van werken, die zoowel op het Hollandsch als op het Belgisch grondgebied moeten plaats hebben

Wat heeft die arme brug al afgezien!

LOMMEL. — Nieuwe kerk. — Eindelijk is de toelating der hoogere overheid gekomen tot het bouwen der nieuwe kerk. Met het goed seizoen zal men reeds aan het bouwen gaan.

BINNENLAND.

Wederom de petrool. — Vrijdag namiddag stak mevrouw Van Priem, 68 jaar oud, wonende Waterkrach straat te St Joost-ten-Noode, eene petroollamp aan, toen, deze ontplofte; de kleeren der vrouw schoten in brand. Hare 24 jarige dochter Emma, die ter hulp snelde, werd ook door de vlammen omringd. Huurders van het huis konden de vlammen uitdooven, doch moeder en dochter hadden reeds erge brandwonden bekomen.

— De advocatenlijst van Brussel telt dit jaar 790 namen, waaronder 134 van stagisten. De oudste advokaat is M. Iderbold Leclercq, wiens diploom dagteekend van 1837.

— Een nieuwe dieventruk werd dezer dagen te Brussel aangewend.

Een heer komt bij eenen bakker en koopt er 30 pistolets, die hij, betaalt, zeggende dat hij ze straks zal laten halen.

Van daar gaat hij bij eenen kleermaker en koopt er eenen frak van 40 fr. Maar daar hij geen geld bij zich heeft, verzoekt hij de vrouw hem te volgen Hij doet den frak aan, gaat met de vrouw bij den bakker en roept in de geopende deur.

Geef er deze vrouw maar al 40 mee; de andere 10 zal ik dan wel krijgen: ik kom seffens terug.

En de kleermakersvrouw is niet weinig verwonderd, wanneer de bakker haar 40 pistolets voortelt in plaats van 40 fr.

Maar wanneer de schurkenstreek ontdekt wordt, is de dief reeds verre weg.

— Zondag had te Brussel de verkooping plaats der duiven van eenen welgekenden liefhebber van Leuven. Er waren in het geheel 69 duiven en de verkoop bracht 4000 fr. op. Er was eene duif, die verkocht werd aan 350 fr.; eene aan 280, eene derde aan 220, twee aan 210, eene aan 140, twee aan 120, enz.

— **Muur ingestort.** — Vrijdag namiddag stortte een muur van een in aanbouw zijnde huis in, van den Gentschen steenweg te Sint-Jans-Molenbeek. Drie metsers werden van eene hoogte van het tweede verdiep medegesleept. De ongelukkige werden onder de puinen begraven, doch spoedig door hunne werkgezellen gered. Een hunner, Josef Bernard, heeft vier ribben gebroken. De tweede Pieter Verbaert, werd het linkerbeen gebroken. De derde ontkwam het met lichte kneuzingen.

— Tengevolge van gebrek aan wagons liggen de koolmijnen «Boël» te La Louvière stil. De grondstoffen niet kunnende ontvangen waarop zij wachten, heeft men nu ook de werkhuizen tijdelijk moeten sluiten. 600 man zijn voor minstens 8 dagen zonder broodwinning.

— **Moordpoging.** — Twee jongelingen van Meerbeke, Jan Verspeylen, zoon van een gemeenteonderwijzer, en J. Van der Poorten, een pachterszoon, hadden den donderdag te Ninove doorgebracht en keerden rond 11 ure naar hun dorp terug.

In de nabijheid der herberg *La Concorde* werden zij door twee personen aangerand.

Van der Poorten kon zich uit de handen der aanvallers loswerken en vluchten, maar Verspeylen werd nu door de twee bandieten op den grond geworpen en baldadig mishandeld.

Onder het vluchten had Van der Poorten een anderen vriend ontmoet, met wien hij terugkeerde, om Verspeylen bij te staan. Hunne komst deed nu de bandieten op de vlucht gaan.

De wonden van Verspeylen doen voor zijn leven vreezen.

— Acht liefdezusters en eene ziekendienster uit het zinnenlooze-gesticht van Gent, werden met het burgerkruis van eerste klas gedecoreerd. Het was de Kerckove, gouverneur der provincie, die de nederige dienaressen van de lijdenden, het eereteeken overhandigde.

— In den nacht van woensdag op donderdag heeft een hevige storm in het kanaal geheerscht. De dienst der postbooten heeft er veel door geleden.

Allerlei.

De huid aan eenen olifant is zeer gevoelig, niettegenstaande de groote dikte. Vliegen muggen, muskieten, enz. zijn eene ware plaag voor die huid, vooral, wanneer het dier opgesloten is in eene kooi en geen stof kan opslorpen, om dit over zijne huid te verspijden en zoo de indringers te verjagen.

— **Moffels.** — Het is dit jaar 400 jaar geleden, dat moffels voor het eerst werden gebruikt. Dat was te Venetie in den strengen winter van 1499. Zij waren van pels en zijde, evenals nu, maar de pels was toen van binnen en de zijde van buiten.

Zijn wij dus vooruitgegaan, ja of neen?

— **Tot verbetering van den wijn.** — Mr Jacquenim beweert een nieuw middel ontdekt, te hebben, hetwelk verrassende uitslagen oplevert. Proeven hebben hem bewezen dat de eigenaardige bouquet van de groote wijnen, die tot hiertoe aan de kleine wijnen werd meegedeeld door de werking van de gist in de wijnmaking, merkelijk kan verhoogd worden, door bij het mout wijngaardbladen te mengen of een extrakt van die bladen, de beste soorten uitkiezend. 't Schijnt dat één duizendste extrakt reeds een zeer aangenaam uitwerksel heeft.

— **De haring** word duur, de vangst is dit jaar minder overvloedig dan op andere jaren, en daardoor is den prijs verhoogd. Op de hollandsche kust alleen heeft men 134,000 ton minder gevangen dan in 1898. De noorweegsche visscherij heeft een verschil van 55,000 ton, Schotland een tekort van 490,000 ton. In Holland werd dezer dagen de ton 55 fr. verkocht, terwijl ze verleden jaar op dit tijdstip 23 fr. kostte.

— **Om de werktuigen voor roesten te vrijwaren** kan men 15 grammen kampher oplossen in 450 tot 500 grammen gesmolten vet; men schuimt de warme vloeistof en graphiet in, om het de noodige metaalkleur te geven. Men smeert er overvloedig de werktuigen mee in, laat ze 24 uren liggen en kuischt ze af dan met een zacht linnen.

— **De bijbel.** — Een Engelschman heeft drie jaren lang en acht uren daags gewerkt om het getal verzen, woorden en letters in den bijbel gebruikt, te kennen. Ziehier den uitslag:

31.173 verzen; 773.692 woorden en 3.566.480 letters.

De naam van Jehova wordt in den bijbel 6.855 maal en het voegwoordje «et» 46,227 maal gebruikt. Het kapittel dat het midden van den bijbel uitmaakt, bevat 117 psalmen.

— **Bij spoorwegongelukken.** — Bekend is het, dat bij spoorwegongelukken de meeste en ernstigste verwondingen worden veroorzaakt door het ineendrukken der wagens, waarbij de afstand der tegenover elkaar geplaatste zitbanken plotseling wordt verminderd en de beenen der reizigers op de gevaarlijkste wijze worden bekneld en vaak verbrijzeld.

Een Franschman, de heer Rugon, stelt thans in de *Temps* voor, de stijve planken, die het steunvlak vormen voor de zachte bekleeding der zitplaatsen, te vervangen door een aantal evenwijdige latten, van elkaar gescheiden door kleine metalen veeren.

De uit inden dier latten glijden in zijdelingsche gleuven. Bij eenen schok worden deze banken samengedrukt, en daar zij dan veel minder ruimte innemen, bestaat er minder kans, dat zij als beenen-guillotine zullen werken.

— **Stof op kamerplanten.** — De grootste vijand van kamerplanten is stof, voornamelijk in den winter, omdat dan de droogte der lucht reeds de ademhaling bemoeilijkt. Men reinige daarom van tijd tot tijd in den winter de bladeren met eene zachte spons en lauw water. Zijn de bladeren klein, dan kan men de planten begieten, wat echter niet in de buitenlucht geschieden mag, waarover het weder niet zacht is. Het begieten heeft nog dit voordeel, dat de ongedierten van de plant verdreven worden, wanneer men namelijk een weinig zeep in het water oplost.

— **Iets voor de rookers.** — Volgens den Oostenrijkschen statistieker Van Neuman wordt er jaarlijks in heel de wereld 680 millioen kilos tabak verrookt, of voor ongeveer 3 milliard in damp verblazen. (3.000.000.000 fr.) 't is veel!

Ge zult hier vragen; hoeveel smoort men wel op in België? In ons landeken smoort men jaarlijks 14,990,665 kilos, dat is voor ruim 50 millioen frank tabak. Zulke som zou bijna voldoende zijn om aan al de oude werklieden een pensioentje te geven. Maar wie van u zal het smoren er voor laten? Rechtuit gesproken, als men moede gewerkt is, mag men toch wel op zijn gemakske een pijpke rooken. Dat is ook juist helgeen een werkman in zijnen ouden dag het liefste doet.

BUITENLAND.

Nederland.

Vreeselijk. — Te Deggelo onder Dwingelo, zijn van een gezin, dat door armoede in eenen kleinen stal moest huizen, drie kinderen van de koude omgekomen. Er zijn nu maatregelen genomen om het gezin van het noodige te voorzien.

Frankrijk.

Die lammekens van socialisten! — Zaterdag avond had er te Sauvetat een bijna ongeloofbare aanslag plaats. De betoogers 100 in getal, waren bezig met de baan die van Corent naar Sauvetat gaat, te herstellen. Om ze op te hitsen gingen eenige socialistische hoofdmannen bij hun en gaven te drinken. Als zij vonden dat zij genoeg bedronken waren, deden zij hun met vlaggen aan het hoofd naar Sauvetat vertrekken, alwaar zij rond 5 1/2 ure aankwamen.

Zij hielden stil voor de kerk, alwaar zich een honderdtal personen bevonden. Er ontstond eene groote paniek. De menschen die zich op straat bevonden, hepen naar huis of in de kerk en zij trachten zich aldaar in te sluiten. Buiten stonden de woelmakers te roepen en te briesschen, zij wierpen steenen in de kerk. Een der woelmakers deed de kerkdeur open en begon te vloeken. De pastoor door eenige personen geholpen, gelukte erin de deur te sluiten.

De woelmakers hadden ook rijtuigen voor de deur der kerk gesleept om de menschen te beletten in of uit den tempel te komen.

De adjunkt meier die de betooging scheen te besturen, verplichtte den sergeant der pompiers het lokaal alwaar de pompen zich bevinden te openen, om er de betoogers op hun gemak te laten drinken en zuipen. Gebeel dien tijd zongen de woelmakers voort. Men kon ze een half uur ver hooren roepen en zingen.

Als dit schandaal twee uren lang geduurd had, waren de woelmakers wat stiller gevallen, daar zij bijna allen smoordronken waren. De personen die in de kerk zaten, maakten van dit oogenblik gebruik om uit de kerk te vluchten. Zij werden er achtervolgd en mishandeld.

Het parket heeft een onderzoek geopend.

Het is te hopen dat men de politie aldaar een weinig zal opwakkeren en den adjunkt meier zijne plichten beter doen kennen en hem zelfs voorbeeldig voor zijn schandalig gedragstraffen.

— **Ware het maar waar!** — Verleden dinsdag is in de academie van wetenschapen te Parijs eene meedeeling gedaan, die opschudding wekt.

De doktors Sappelier en Thébault hebben officieel aangekondigd dat zij in medewerking met den apotheker Broca, het wetenschappelijk serum tegen het alkoolism hebben gevonden.

Naar 't schijnt bezemt dit serum den ingeënte een onoverwinnelijken afkeer in tegen den alkool.

Er is eene commissie benoemd om de uitvinding te onderzoeken.

— **De werkstakingen in Loire.** — Volgens latere berichten is de werkstaking te St-Etienne en omtrek algemeen.

30,000 werklie hebben den arbeid laten staan. De toestand is zeer erg.

De werkstaking heeft geen politiek karakter, want men heeft het aanbod afgeslagen van socialistische afgevaardigden, om de werkstaking te gaan steunen.

Italië.

Brand. — De Engelsche kerk Joannes Den Dooper, te Rome, waar dinsdag morgend een lijkdienst plaats had voor de in Zuid-Afrika gevallen soldaten, is woensdag nacht door het vuur vernield. Bijna alle gewijde voorwerpen en ook het orgel zijn verbrand.

De schade wordt op 150,000 fr. geschat.

Kongo.

Eene pottenbakkerij zal binnen kort in Congo worden tot stand gebracht.

Een broeder Trappist van Westmalle heeft den stiel geleerd bij M. Van Dongen, te Hoogstraten, en zal nu weldra voor de missie van zijn orde naar het zwarte land vertrekken.

Japan.

Bier in Japan. — Het brouwen van bier in Japan heeft in de laatste jaren eene ongeloofbare uitbreiding genomen die nu tot 20 millioen hektoliters is gestegen.

In 1878 werd de eerste brouwerij in Japan gesticht, doch zij verviel werdra omdat zij slecht bier maakte.

In 1890 werd te Tokio eene andere brouwerij gesticht die nu goed bier levert. Drie andere belangrijke brouwerijen bestaan ook te Yokohama, Sapppro en Osoka.

Daarbij bestaan er vele kleine brouwerijen in minder belangrijke plaatsen.

Ditjes en Datjes.

Daar bestaat nog altijd maar een middel om jong te schijnen, en dat is jong te zijn.

Een Duitsch wielerblad verzekert, dat de Engelschen zoodanig in de wielersport opgaan dat ze nog slechts kunnen rijden, reden waarom ze thans in groote menigte naar Zuid-Afrika worden gezonden; waar de Boeren hen leeren..... loopen.

Hoe kun je bij zulke koude met je vrouw gaan wandelen.

Ik kies de koudste dagen uit om te wandelen. Dan zijn de ruiten van de modemagazijnen bevroren.

In een comediestuk, spelende onder Lodewijk XIV, moest een gewezen soldaat als figurant optreden.

Op zeker oogenblik, toen er moest geroepen worden «Leve de Koning!» schreeuwde hij, zoo hard hij kon: «Vivan Leopol!»

Als ik een vreemd land bezoek, dan vraag ik niet: welke zijn de wetten van dit land? maar wel, worden hier de wetten nageleefd?

Montesquieu.

IN DE HERBERG.

In Holland is het getal herbergen in eene gemeente bepaald volgens het getal inwoners, en dat is een goede maatregel.

In veel herbergen vindt ge tegen den muur de volgende plakkaart hangen:

«De dronkaard krijgt hier geenen drank,
Hij die vloekt gaat hier zijn gang;
Die hier wil vechten of wil kijven
Zal men gauw de deur uitdrijven.
Nochtans verkoop ik geerne drank,
Op schoon plezier en schoon gezang.
Daarvoor zit U hier voor uw geld
Als u geen slechten praat vertelt;
Maar als de policie klokke slaat,
't Is tijd dat U naar huis toe gaat,
Want later tapt men hier niet meer,
Noch voor den boer, noch voor den heer.»

Paardenmarkt te TONGEREN, DONDERDAG 11 JANUARI.